

Plagsom hårvekst

Spørsmål: Jeg får mer og mer hår på haka ettersom jeg blir eldre. Kan jeg få gjort noe med dette, og hva koster det eventuelt?

Svar: Hårvekst på steder av kroppen som ikke er vanlig for kvinner kalles hirsutisme. Hos 70-80 prosent finner man ikke en sikker årsak, men arvelige medfødte egenskaper spiller trolig en rolle. Cirka halvparten angir at flere i familien har det samme problemet. Videre er det normalt med noe økt hårvekst etter overgangsalderen som følge av redusert produksjon av det kvinnelige kjønnshormonet østrogen.

Den nest hyppigste (10-20 prosent) årsaken til hirsutisme er PCOS (polycystisk ovariesyndrom). En av femten kvinner i fruktbar alder har denne hormonforstyrrelsen. Den er kjennetegnet av økt antall "vannblærer"(cyster) på eggstokkene og noe mer mannlige kjønnshormoner i blodet enn normalt. Typiske symptomer er økt hårvekst, kviser og uregelmessig eller manglende menstruasjon. Enkelte er overvektige.

I blant skyldes uønsket hårvekst andre, mer sjeldne hormonforstyrrelser i enten eggstokkene, binyrene eller hypofysen. Det er anbefalt å kontakte lege ved følgende tegn:

- hårveksten utvikler seg raskt; det vil si under et år
- endringen skjer etter 20-års alder, altså utenom puberteten
- det tilkommer andre tegn på en hormonforstyrrelse som sjelden menstruasjon, kviser, dypere

stemmeleie, økt kjønnsdrift eller tap av kvinnelig kroppsform

Hårvekst på haken kan fjernes på ulike måter. Hvis det bare er enkelte hår som skal vekk, kan man nappe dem ut med en egnet pinsett (selges på apotek og i kosmetikkforretninger). Voksing er et alternativ som kan holde huden hårfri i 2-3 uker. Man kan gjøre det selv eller kontakte en hudklinikk. Der koster voksing av en hake cirka 250 kroner pr gang. Et alternativ er å bruke en hårfjerningskrem eller å bleke mørke hår slik at de blir mindre synlige. Med elektrolyse (egnet for blonde eller grå hår) eller laser (for mørke hår på lys hud) blir hårsekkene varmet opp slik at hårveksten varig opphører etter noen behandlinger. Laserbehandling koster 500-800 kr. pr. gang. Prisen for elektrolyse er om lag 300 kr. for hver behandling.

P-pillene Diane og Feminil kan være til god hjelp for kvinner som har PCOS. Pillene begrenser uønsket hårvekst, tendens til kviser og gir regelmessig menstruasjon. Effekten på hårvekst ses først etter 6-12 måneder. Bruker man en av disse p-pillene sammen med et annet legemiddel (Androcur) som også demper virkningen av mannlige kjønns hormoner kan man oppnå ytterligere reduksjon av hårveksten. Denne behandlingen kan dessverre medføre trøtthet og nedsatt seksuell lyst. Vektreduksjon hvis man er overvektig kan også begrense plager som følge av PCOS.